

Gymnázium Přírodní škola, z.ú.
Profilová práce — třída Pí
Nižší stupeň studia
2024/2025

Žofie Krommelová

Pozorování ptáků v Brdech

Vedoucí práce: Mgr. Anežka Koutníková

Datum odevzdání: 6. 1. 2025

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé práce, Anežce Koutníkové, která mě v práci podporovala a pomáhala mi ji zkompletovat. Také bych chtěla poděkovat mé rodině, která mi pomohla to všechno zvládnout. Na závěr děkuji mámě, která mě vždycky donutila něco udělat, abych to stihla včas.

OBSAH

Poděkování.....	2
Úvod.....	4
Cíle.....	4
Postup.....	5
Pomůcky:.....	5
Práce v terénu:.....	5
Vytváření informačních kartiček:.....	6
Popis jednotlivých ekosystémů.....	7
Louka:.....	7
Vesnice:.....	8
Zahrada:.....	8
Les:.....	8
Popis jednotlivých pozorovaných druhů ptáků.....	9
Brhlík lesní.....	9
Dlask tlustozobý.....	9
Havran polní.....	9
Hýl obecný.....	10
Káně lesní.....	10
Konopka obecná.....	10
Kos černý.....	11
Rehek domácí.....	11
Strakapoud velký.....	11
Sýkora koňadra.....	11
Sýkora modřinka.....	12
Sýkora uhelníček.....	12
Vlaštovka obecná.....	12
Vrabec domácí.....	13
Výsledky.....	14
Závěry.....	27
Literatura a zdroje.....	28
Přílohy.....	29
Záměr profilové práce.....	29
Tabulky pozorování.....	31
Mapy.....	37
Fotogalerie.....	40

Úvod

Naše rodina má chatu, u které jsou dobré podmínky pro pozorování přírody. Chtěla jsem se zabývat právě přírodou, konkrétně zvířaty. Když jsem přemýšlela, jaké druhy zvířat tu nejčastěji potkávám, vybrala jsem právě ptáky.

V mé práci jsem se zabývala zkoumáním oblasti okolí vesnice Planiny v (nebo na okraji) CHKO Brdy, kde jsem pozorovala výskyt ptactva. Pozorovala jsem jejich chování a typické znaky, které jsem poté využila do atlasu zde žijících druhů ptáků, které se zde dají pozorovat. Tento atlas je v podobě naučných kartiček. Dále jsem pozorovala, jak se výskyt ptáků mění v průběhu různých ročních období v různých ekosystémech. To vše jsem zaznamenala do deníku a poté zkompletovala a vložila do mé profilové práce.

Během práce se mi podařilo více si všimnout určitých znaků v chování ptáků a dalších věcí, kterých jsem si dříve nevšimla nebo třeba po nich ani nepátrala. Díky práci jsem se o ptácích mnohé dozvěděla, takže když se podívám k obloze nebo někde nějakého ptáka zahlédnu, hned se mi něco vybaví.

Práci jsem začala dělat proto, že mám moc ráda přírodu, a chtěla jsem se o ní dozvědět něco víc. Ptáci jsou neuvěřitelná stvoření, a i ti na první pohled nejobyčejnější mohou skrývat mnohá tajemství, která nás nakonec dost překvapí. Ve své práci jsem se pár takových tajemství pokoušela odhalit.

Cíle

- zjistit, jaké druhy pozorovatelných ptáků žijí v okolí vesnice (v CHKO Brdy)
- vypořadovat a zaznamenat změnu druhů v průběhu ročních období a v různých ekosystémech
- zaznamenat a vyfotografovat každý pozorovaný druh
- vytvořit atlas ptáků zde žijících v podobě informačních kartiček

Postup

Pomůcky:

- Atlas ptáků, 250 evropských druhů; Dominik Marchowski¹
- Naše příroda v obrazech, svazek II., Ptáci; díl I.; Karel Svolinský, Dr. Jos. Jirsík
- dalekohled 8x21 značky MIL-TEC
- zápisník
- tužka
- BirdNET.cz
- Hlasy ptáků (Petr Kletečka)
- Hlasy ptáků Evropy
- Feather Gallery
- fotoaparát NIKON D50 s objektivem Tamron AF 70-300mm

Práce v terénu:

Nejdříve byly určeny lokality, ve kterých byly následně pozorovány jednotlivé druhy a jejich typické chování. Pozorování bylo se uskutečnilo v ekosystémech lesa v CHKO Brdy, vesnice Planiny (u Rožmitálu p. Třemšínem, Hvoždany), a luk a polí v okolí lesa. V každém z ekosystémů bylo provedeno pozorování jiným způsobem. V lese bylo opravdu obtížné ptáky vyzpozorovat, tudíž zde byla zvolena metoda určování druhů podle zpěvu ptáků, kteří se zde zdržují. V tomto způsobu určování byly použity aplikace BirdNET.cz; Hlasy ptáků Evropy a Hlasy ptáků. Ve vesnici a na louce, kde byli ptáci dobře viditelní bylo prováděno pozorování pomocí dalekohledu a pozorované druhy byly foceny pomocí fotoaparátu NIKON D50. Při pozorování bylo nejdůležitější vracet se na místa, kde ptáci mají nějaké důvody se tam znovu vracet (např. potrava, hnízdiště...). Všechny důležité informace a poznatky byly během pozorování zapsány do zápisníku, odkud byly poté čerpány informace k vytvoření brožury v podobě kartiček se všemi informacemi o ptácích a jejich obvyklém chování.

¹MARCHOWSKI, Dominik. *Atlas ptáků: 250 evropských druhů*. Bookmedia, 2019. ISBN 978-80-88213-71-0.

Vytváření informačních kartiček:

Na základě zjištěných informací a pozorování, které se v průběhu roku uskutečnila byla vypracována brožura v podobě informačních kartiček. Kartičky mají sloužit k doložení mé práce a jako materiál pro návštěvníky této oblasti, kteří by se o zdejších druzích ptáků chtěli něco dozvědět. Tyto kartičky proto budou vystaveny na návsi vesnice pro zájemce. Každá z kartiček obsahuje ručně kreslený obrázek obou pohlaví (kreslený dle vlastních fotografií), základní informace o daném druhu (např. potrava, chování...), a zajímavé znaky v chování či vzhledu ptáka. Kartičky jsou ve formátu A6.

Popis jednotlivých ekosystémů

Mapa pozorovaných území (zdroj: [Google Earth](#))

Louka:

Louka, na které se mé pozorování uskutečňovalo se nachází hned vedle několika dalších ekosystémů a jejich spojením. Severně od louky se nachází les CHKO Brdy, jižně můžeme najít vesnici Planiny, ve které se část mého pozorování také udála, vedle ní po obou stranách najdeme další louky, případně pole. Najdeme zde opravdu velké množství různých druhů rostlin. Nejvíce však typičtější luční rostliny jako kopretiny, jetel luční, třezalku tečkovanou nebo chrpu luční. Rostliny jsou hodně přizpůsobivé zdejšímu náročnému počasí. Z tohoto hlediska musí být stejně tak přizpůsobiví i zdejší ptáci. Na loukách najdeme velké množství hrabošů a jiných hlodavců, tudíž zde je dostatečná potrava pro káně, které sem chodí pravidelně lovit kořisti. Les nad loukou umožní ptactvu se skrýt, aby byl lov jednodušší. Rozmanité množství ekosystémů láká mnoho druhů ptactva. V době pozorování se zde nejvíce vyskytovalo Káně lesní a Havran polní. V tomto ekosystému jsem pozorovala hlavně v létě a na podzim.

Vesnice:

Vesnice Planiny byla také součástí pozorování. Najdeme tu asi 15 domů, které jsou stavěny jako chalupy, avšak většina obyvatel je využívá jako obytný dům a pobývají zde skoro celý rok. V celé oblasti vesnice jsou i mimo zahrady vysázené stromy, ve kterých se ptáci mohou v klidu skrývat, mimo dosah lidí. V této části oblasti se mi velmi dobře pozorovalo, protože někteří obyvatelé vesnice dávají ptákům zrní, které je sem láká. Našla jsem tu méně druhů vyskytujících se v hejnech a velkých množstvích. Některé častěji se vyskytující druhy si více přivykly na nevelký počet obyvatel a jsou více zvyklí na jejich přítomnost, proto bylo pozorování jejich typického chování a jejich následné focení celkem jednoduché. Druhy, které jsem zde našla, byly nejčastěji vlaštovka obecná, konopka obecná.

Zahrada:

Mé pozorování probíhalo na zahradě u chalupy s číslem 5. Rozloha zahrady 1 399,1 m². Na pozemku je mnoho různých druhů stromů i květin. Ty obsahují mnoho plodů a potraviny pro plno druhů, které sem díky tomu častěji létají. Ptáci si zde zvykli na přítomnost lidí natolik, že jim nedělá problém se před nimi chovat přirozeně, tudíž mi šlo jejich chování mnohem lépe pozorovat. Zde se mi pozorovalo nejlépe, a v této oblasti jsem vypožorovala největší část druhů. Z pozorovaných druhů jsem zde nejvíce nacházela sýkoru koňadru, brhlíka lesního, dlaska tlustozobého, sýkoru modřinku, sýkoru uhelníčka a rehka domácího. Některé z těchto druhů jsou běžnější a najdeme je i ve velkoměstech jako například právě sýkora koňadra. Jiné druhy však nejsou tak běžné, a bylo mnohem zajímavější pozorovat jejich znaky typického chování.

Les:

V lese jsem pozorovala méně často, jelikož je velmi složité zde nějaký druh zahlédnout. Proto jsem zde používala aplikace s určováním druhů podle hlasu jejich zpěvu. Zde byly používány aplikace BirdNET.cz, Hlasy ptáků a Hlasy ptáků Evropy. Rozeznat ve směsi zvuků v lese jeden druh nebylo jednoduché. K určování mi pomohlo i spadané peří, které jsem v lese našla.

Rozloha pozorované části lesa se pohybovala kolem 50 000 m². Jelikož v lese najdeme mnoho hustých křovin a stromů, slouží pro ptáky hlavně jako útočiště a hnízdiště. Les je smíšený, najdeme tady listnaté i jehličnaté stromy. To umožňuje rozšíření počtu druhů, které sem za potravou či kvůli hnízdění létají. V tomto ekosystému jsem nejčastěji slyšela zpěvný hlas červenky obecné, vídala jsem i sojku obecnou.

Popis jednotlivých pozorovaných druhů ptáků

Brhlík lesní

Sitta europaea

Brhlík se nejvýrazněji vyznačuje svojí zvláštní schopností, a tou je šplhání. Jako jediný pták dokáže šplhat hlavou dolů. Létá samostatně, málokdy v párech. Jako potravu jí obvykle hmyz, brouky, nebo i slunečnicová semínka. Mohutný dlouhý zobák mu umožňuje dostat se pro potravu i pod kůru stromů, po kterých se mu díky schopnosti šplhat hlavou dolů leze mnohem lépe a jednodušeji. Hnízda si většinou staví v dutinách stromů, pokud je pro něj otvor příliš velký, zazdí ho blátem.

viz. Obr.1

Čížek lesní

Fringilla spinus

Díky svému drobnému lehkému tělíčku se zvládá čížek hbitě pohybovat ve vzduchu, a lehce unikne těm, pro které by mohl být kořistí. Zatímco samice mají spíš hnědé, nenápadné zbarvení samci jsou pestřejší. Zbarvení mají nejvíce zelené, žluté, někdy i do šeda. Po celém těle černé menší pruhy. Samice narozdíl od samců mají velmi výrazné pruhy na hřbetě. Je menšího vzrůstu, asi jako vrabec. Dokáže dobře šplhat po kmenech stromů, když hledá potravu visí na větvi dokonce hlavou dolů. Zdržují se v menších skupinkách.

viz.Obr.2

Dlask tlustozobý

Coccothraustes coccothraustes

Dlask může dorůstat velikosti 18 cm. Zbarvení má vcelku pestré, nalezneme zde různé odstíny hnědé, šedou, či bílou. Samec se samicí jsou si hodně podobní, jen samice je trochu méně výrazná. Okolo oka má výrazné černé kolo. Jeho zobák má menší délku, avšak (jak napovídá i jeho název) je hodně tlustý a silný. Díky němu rozlouskne mnoho tvrdých semen a pecek z nejrůznějších stromů a keřů. Vyjímečně žere i hmyz.

viz.Obr.3

Havran polní

Corvus frugilegus

Havran patří mezi více výrazné a větší ptáky. Jeho velikost může dosahovat až 47 cm. Jeho zbarvení je hodně výrazné, tmavě modré skoro až černé. Oproti tomu má hodně světlý zobák, který je bílý, až světle šedý. Ten je dlouhý a silný. V letu často plachtí. Samec se od samice neliší. Nalezneme ho nejčastěji v prostředí lesů či nížin. Havran polní je všežravec, živí se žížaly, hmyzem či semeny. Při hledání potravy chodí zvláštním *kývavým* způsobem po zemi.

viz.Obr.4

Hýl obecný

Pyrrhula pyrrhula

Hýl obecný dorůstá délky těla zhruba 19 cm, což je velmi podobné konipasovi bílému. Samec má šedá záda, křídla a hlavu černé, břicho červené a spodní část ocasu bílou. Samice je samci velmi podobná, rozdíl je pouze ve zbarvení břicha a zad, které má samice světle hnědé. Jeho zobák je tlustý a silný, přesto ale není moc dlouhý. Svým lehce červeným břichem někdy může připomínat červenku, svojí velikostí a tvarem je však specifický.
viz.Obr.5

Káně lesní

Buteo buteo

V oblasti, kde jsem pozorovala se vyskytovali dva jedinci, které jsem vídala skoro každý den kolem páté hodiny večerní. To naznačuje, že káně se pohybuje v době lovení na určitém území, které nemění a brání si ho. Zůstává v párech. Žere hlavně drobné hlodavce. Někdy se však jeho kořisti mohou stát i menší ptáci. Způsob lovení má hodně specifický. Nejdříve neustále krouží nad loukou a svým výborně vyvinutým zrakem sleduje, zda na louce nezahledne pohyb. Poté, co ho zahledne zamíří obrovskou rychlostí přímo dolů, křídla přitom složí k tělu, aby letěl rychleji a kořist chytí. Po usmrcení ji sežere. Jeho peří i křídla jsou uzpůsobená právě k pádu dolů, umí je dát do takové polohy, aby co nejméně odporoval vzduchu proudícímu kolem něj. Velikostí může dosahovat až 57 cm. Jeho zbarvení je tmavě hnědé. Samička je výrazně větší než samec.
viz.Obr.6

Konipas bílý

Motacilla alba

Konipas je středně velký, dorůstá délky těla 19 cm. Má šedá záda, břicho bílé, ocas a křídla černobílé. Hlavičku má černou, líce bílé. Samec a samice jsou podobní, rozdíl je ve zbarvení křídel. Samice má křídla hnědá, zatímco samec černá. Zobák má malý, světle hnědý. Jeho hlava i tělo jsou hubené. Živí se hmyzem nebo menšími bezobratlými. Bývá spíše samostatně, není moc společenský. Jeho typickým znakem je neustálé zvedání a sklápění ocasu. U toho prozpěvuje nádhernou melodii.
viz.Obr.7

Konopka obecná

Linaria cannabina

Konopka patří mezi vzácnější druhy. Dorůstá délky těla až 13 cm. Samci jsou zbarvení hnědě, světlejší břicho mají nezaměnitelně červeně kropenaté. Tento znak ji naprosto vystihuje a můžeme ji proto určit na větší vzdálenosti. Samice není samci moc podobná. Zobák má šedý, malý a tlustý. Je velmi podobný zobáku vrabce. Dokáže dobře napodobit zpěv jiných ptáků, proto si ho můžeme splést s jiným druhem. Nalezneme ji nejčastěji v prostředí bohatém na husté křoviny.
viz.Obr.8

Kos černý

Turdus merula

Kos patří mezi běžnější druhy. Samec má černé zbarvení, oranžový zobák a kolem oka oranžový kruh. Samice je tmavě hnědá, kropenatá. Je výrazněji menší než samec. Je lehce přizpůsobitelný různým prostředí ať už jde o přírodu či o velkoměsto. Vyskytuje se nejvíce v lesích či zahradách, dnes je však zcela běžný ve městech. Jeho let je rychlý, přímý.

viz.Obr.9-10

Rehek domácí

Phoenicurus ochruros

Rehek patří mezi menší druhy, dorůstá délky 15 cm. Zbarvení samců je šedé, hrud' a obličej mají černou. Jeho oranžový ocas vynikne hlavně v letu, nelze si ho proto splést. Narozdíl od toho samice jsou méně výrazné, ocas mají také oranžový, zbytek těla je světle hnědý. Má malý, štíhlý zobák černé barvy. Jeho nohy jsou uzpůsobené šplhání po stromech a shánění potravy. Je velmi podobný svému příbuznému, rehkovi zahradnímu. Rehek zahradní se podobá spíše samici rehka domácího, má celé břicho oranžové.

viz.Obr.11-13

Strakapoud velký

Dendrocopos major

Strakapoud patří mezi šplhavce. To taky ukazuje způsob uspořádání jeho prstů u nohou, z nichž dva míří směrem dozadu a dva dopředu. Je to jeden z větších druhů, které se v této oblasti vyskytují. Dorůstá 23 cm, což můžeme přirovnat např. ke špačkovi. Zada má černá, břicho naopak bílé, křídla má černobílá. Hlavu má bílou s černou čepičkou nahoře. Samec a samice vypadají podobně, na první pohled je hned nelze rozeznat. Jediný viditelný rozdíl mezi pohlavími je jasná červená skvrna na zátylku kterou nalezneme právě u samce. Má docela dlouhý tmavě šedý zobák, velmi silný pro vyzobávání červů a jiných škůdců ze starých a napadených stromů. Za zobákem má žlutou bouli. Většinou zůstává sám, někdy v párech. Na větších a více napadených stromech jsem našla pohromadě dokonce 3 nebo 4 jedince. Lze ho pozorovat i za nevlídného počasí.

viz.Obr.14-15

Sýkora koňadra

Parus major

Sýkora koňadra dorůstá délky 15 cm. Je to větší příbuzný sýkory modřinky. Je jedním z nejběžnějších druhů, které se uzpůsobí skoro každému prostředí. Dnes ji nalezneme v podstatě všude. Zůstává po jednotlivcích či v menších skupinkách zhruba o 4 jedincích. Zbarvení má velmi výrazné. Má šedozelený ocas, na něm bílé a černé čáry tvořící necelý trojúhelník. Břicho mají žluté, rozděluje ho na dvě části černý pruh. Tento pruh najdeme u samců výraznější, a právě to je nejspolehlivějším rozlišovacím znakem samce od samice. Hlavu má černou, líce bílé. Živí se hlavně semínky jako jsou např. slunečnicová. Hnízdo si staví z mechů a lišejníků, někdy použije i stébla trávy.

viz.Obr.16

Sýkora modřinka

Cyanistes caeruleus

Sýkora modřinka má velmi drobné a lehké tělíčko, což jí umožňuje se rychle a hbitě pohybovat ve vzduchu i po zemi. Dorůstá délky těla 11-13 cm. Břicho má žluté, záda zelená, křídla modré s bílým pruhem. Hlava je černobílá a jasným modrým vrcholem. Má velmi pestré zbarvení. U samce nalezneme modré zbarvení výraznější než u samice. Žere semena a různé rostlinné škůdce, čímž je přírodě hodně nápomocná.

viz.Obr.17

Sýkora uhelníček

Periparus ater

Sýkora uhelníček je méně typický příbuzný sýkory koňadry a sýkory modřinky. Tělo má celkem drobné, dorůstá délky 11 cm. Je tedy menší než sýkora modřinka, i když se to tak na první pohled nezdá. Obě pohlaví se od sebe nijak neliší. Spodní část těla má světle hnědou, lehce béžovou. Záda a křídla má tmavě hnědá, ocas taktéž. Hlavu má podobně zbarvenou i tvarovanou jako sýkora koňadra. Má ji černou s bílými lícemi a týlem. Zato zobáček má mnohem menší a křehčí. Vybírá si převážně oblasti lesů, případně parků nebo zahrad. Hlavními složkami jejího jídelníčku jsou různé druhy hmyzu a semena.

viz.Obr.18

Vlaštovka obecná

Hirundo rustica

Vlaštovka vyhledává prostředí s lidskými obydlími. Právě pod střechami domů si staví hnízda. Má dlouhý vidlicovitý ocas, který jí pomáhá k lepší rovnováze v letu. K letu má uzpůsobená i křídla. Jsou do oblouku zahnutá směrem dozadu. Žere především hmyz. Zdržují se v menších či větších hejnech o 5 až 20 jedincích. V tomto útvaru se pohybují vcelku nepravidelně. Zbarvení má po celém těle černé, břicho bílé a hrdlo červené.

viz.Obr.19

Volavka popelavá

Ardea Cinerea

Volavka se vyskytuje poblíž rybníků a jezer, tedy v oblastech kde najde mnoho potravy. Hlavní složkou její potravy jsou ryby, ale jí také některé bezobratlé či hmyz. Její velikost dosahuje až 100 cm, rozpětí křídel může mít dokonce až 175 cm. Její zbarvení je převážně šedé, hlavu má bílou s černou *čepičkou* a má černé pruhy na křídlech. Má velmi vysoké nohy uzpůsobené k lovu ve vodě, kde vyčkává než zahlédne nějakou rybu, kterou rychlým pohybem vytáhne z vody a spolkně svým dlouhým zobákem.

Vrabcem domácí

Passer domesticus

Vrabcem patří mezi běžnější druhy. Jeho velikost bývá kolem 14 cm. Tělo je na tak malou velikost vcelku tlusté, proto při pohybu ve vzduchu nebývá tak obratný a nalezneme ho spíše na zemi hledat spadlá semínka. Samci jsou zbarveni hnědě, břicho a hlava jsou šedé. Na křídlech má černé skvrny. Samice je samci hodně podobná, jen zbarvení má více šedé. Zobák má malý, jen necelé 2 cm. Přesto je velmi tlustý a silný, dokáže jím dobře rozlousknout i tvrdší semena.

viz. Obr.20

Výsledky

V následujícím textu shrnuji výsledky mé práce na základě tabulek vytvořených dle závěrů z pozorování. Ke každému měsíci je připojen krátký komentář shrnující daný měsíc a výskyt různých druhů v daném období, tato část je pod výslednou tabulkou v této kapitole.

V kapitole Přílohy jsou [tabulky jednotlivých měsíců](#). Tyto tabulky shrnují výsledek všech mých pozorování u jednotlivých druhů.

Lze v nich vidět, že v prosinci a zimním ročním období jsem nalézala více druhů, a pozorování bylo zdánlivě jednodušší. To má z mého pohledu ten důvod, že v zimě je pro ptáky mnohem těžší (někdy až nemožné) získat potravu. To platí obzvláště pro ty druhy, které se živí semeny nebo hmyzem. Jelikož mnoho lidí má na zahradě krmítka a dává do nich různá semena, bylo mnohem jednodušší je pozorovat. Díky tomu jsem v zimě objevila mnohem více pozorovatelných druhů.

Zároveň v mapě je zobrazena celkem velká plocha lesů a luk, na kterých se moje pozorování uskutečnila. Přesto na těchto území nebylo nalezeno tolik druhů. Na louce jsem pozorovala nejčastěji *káně lesní*. Z důvodu neustálého přelétávání z louky na louku kvůli hledání potravy se moje pozorovací plocha značně zvětšila. V lese byly druhy určovány na základě zvuku jejich zpěvu. Tento způsob určování není tak přesný, jako typické určování podle vzhledu a chování. Proto i přes velkou plochu se mi nepodařilo nalézt na tomto území mnoho druhů.

VÝSLEDNÁ TABULKA

název	počet	pohlaví	znaky	místo	počasí	doba pozorování
Brhlík lesní	1-2	<i>nelze určit</i>	podlouhlé tělo, oranžové břicho, šedá záda, černá páska přes oko, šplhání hlavou dolů	zahrada	nevlídné	XII - II
Čížek lesní	5-10	častěji samec	žlutozelené zbarvení, tmavé fleky na těle, malý	zahrada	příznivější	II
Dlask tlustozobý	1-2	samec	tlustý zobák, oranžovo béžové zbarvení, šedý flek na zádech	zahrada	nevlídné	II
Havran polní	1-2	<i>nelze určit</i>	tmavě modré lesklé peří, zobák dlouhý, tlustý, šedý na konci černý	les, louka	příznivější	XII - VII
Hýl obecný	1-3	samec	samec červený s černými křídly, samice světle hnědá, tlustý zobák	zahrada	příznivější	II - VII
Káně lesní	1-2	<i>nelze určit</i>	jasně hnědé peří, zahnutý zobák, pařáty uzpůsobené k lovu	les, louka	nevlídné	II
Konopka obecná	1-2	samice	světle hnědé peří, ocas vidlicovitý, bílé břicho s červenými fleky, velmi vzácný výskyt	el. dráty	nevlídné	VII
Konipas bílý	1	samec	bílé a šedé zbarvení, černý vrchol hlavy, dlouhým ocasem hýbe nahoru a dolu	zahrada	příznivější	III
Kos černý	1	samec	černé peří, oranžový zobák a kruh kolem oka, samice hnědá	zahrada, louka	nevlídné	IV
Rehek domácí	1-7	samec	šedé zbarvení, černá hrud' a obličej, oranžový ocas	zahrada	příznivější	IV
Strakapoud velký	1-2	častěji samec	černobílý, strakatý, samec na týlu	staré stromy	nevlídné	II - IV

			červený flek			
Sýkora koňadra	1-10	rovnoměrně	zelená záda, žluté břicho, černá hlavička, bílé líce, ocas šedý, na přelomu ocasu a zad černé šipečky	zahrada	nevlídné	XII - IV
Sýkora modřínka	1-15	častěji samec	drobné tělo, malinká modrá hlavička, zbarvení světle blankytně modré nebo bílé	zahrada	příznivější	XII - II
Sýkora uhelníček	2-4	<i>nelze určit</i>	světle hnědá, černá hlavička, malé tělo	zahrada	příznivější	II
Vlaštovka obecná	2-20	<i>nelze určit</i>	špičatý vidlicovitý ocas, černá záda, červená hlava, bílé břicho	el. dráty	nevlídné	VII -VIII
Volavka popelavá	1	<i>nelze určit</i>	popelavě šedé zbarvení, na hlavě vlnovitá stuha	místa poblíž rybníku	nevlídné	II
Vrabec domácí	3	samice	tlustý zobák, hnědé strakaté zbarvení, černé pruhy na zádech	zahrada	nevlídné	XII - II

Komentáře k pozorování z jednotlivých měsíců

prosinec 2023

V prosinci se u nás vyskytují pouze druhy, které u nás i přezimují a jsou na zimu uzpůsobené. Nejčastěji to bývá právě *sýkora koňadra* a *sýkora modřínka*, často také zahlédnete *vrabce domácího*. Tyto druhy žerou semena, někdy i hmyz. Jelikož ani jedna z těchto složek potravy v zimě není dostupná, využívají možnosti krmítek na zahradách. Díky tomu jsou mému pozorování přístupnější a daly se zahlédnout častěji.

únor 2024

V ekosystému zahrady jsem v tomto měsíci pozorovala nejčastěji oba pozorované druhy sýkorek a strakapouda velkého. Na loukách poblíž lesů se již začalo objevovat *káně lesní*. Potravu však na loukách ještě nemělo možnost nacházet, proto se zdrželo vždy jen chvíli. Půda byla podmáčená a hlodavci ani menší obratlovci ještě k zahlédnutí nebyli. V únoru bylo nalezeno více druhů než v předchozích měsících, kterým zima v tomto období zásadně nevádí, nebo je láká potravou v krmítkách.

březen 2024

V březnu již není taková zima, sníh roztává a potrava je z tohoto hlediska přístupnější. Nejvíce vzácným druhem v tomto měsíci byl jednoznačně *konipas bílý*. Početnost tohoto druhu na území České republiky klesá a je těžké ho zahlédnout. Je to jeden z druhů, které mě nejvíce zaujaly, a to hlavně díky jeho zvláštnímu pohybu s ocáskem.

duben 2024

V dubnu už přichází jaro a s ním i mnohem vyšší teplota. Zhlédla jsem opakovaně *rehka domácího*, později i *rehka zahradního*. Tento druh se na pozorovaném území vyskytoval velmi hojně, a to ve velkých hejnech, obzvláště v tomto období. V roce 2024 se tento druh na území Česka velmi rozšířil, a proto nebylo nijak zvlášť složité ho zahlédnout.

červenec 2024

Červenec byl měsícem, který zastupoval letní období. V tomto měsíci se nejčastěji vyskytoval *havran polní*, který sem jakožto jedinec pravidelně létal, někdy se objevoval i v páru. Živí se rostlinami a jejich semeny i různými hlodavci, proto na tomto území měl velké množství rozmanitých druhů potravy, a měl tak podněty k opakovanému přiletu zpátky.

Srpen 2024

V srpnu jsem nejčastěji pozorovala *vlaštovky obecné*, které se již připravovaly na odlet do teplých krajín - do Afriky. Zpravidla odlétají na začátku září, srpen tomuto období tedy předchází. Vzácným druhem byla *konopka*, patřící na území CHKO Brdy mezi velmi vzácné druhy. Zůstávala stále ve stejném páru, jak je o ní známo.

Brhlík lesní

Jeho jedinečnou schopností je, že umí šplhat po stromech hlavou dolů.

velikost: 13-14,5 cm

zbarvení: šedomodré a oranžové
znaky: záda modrá (do šeda), břicho oranžové, bílá hlava s černou páskou přes oko, podlouhlé tělo

výskyt: lesy se starými stromy, městské parky

hnízdění: duben - červen

potrava: hmyz, semena

zajímavosti:

- šplh hlavou dolů
- díky dlouhému silnému zobáku se dostane hlouběji pod kůru pro potravu

Čížek lesní

Čížek se většinou vyskytuje ve smíšených lesích. Při hledání potravy visí na větvích hlavou dolů.

velikost: 10-12 cm

zbarvení: zelenožluté či hnědé

znaky: černé, bílé či žluté skvrny, drobné, lehké tělo, velmi rychlý let

výskyt: smíšené či jehličnaté lesy

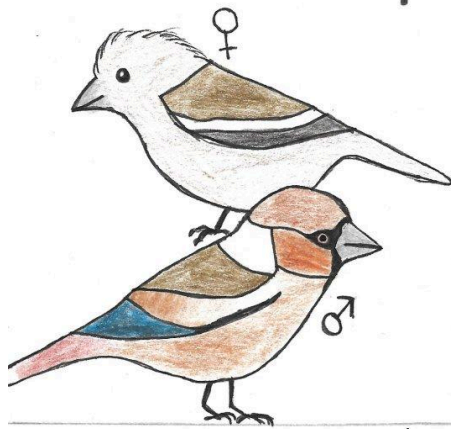
hnízdění: březen - červenec

potrava: semena stromů a květin, výji mečně hmyz

zajímavosti:

- při hledání potravy visí většinou hlavou dolů
- díky lehkému tělíčku se zvládá velmi hbitě pohybovat
- na jaře a v létě se živí většinou semeny z jehličnatých stromů, v druhé polovině roku dává přednost těm listnatým

Dlask tlustozobý

Má velmi silný tlustý zobák.
V jeho zbarvení najdeme
nejrůznější odstíny hnědé.

velikost: 16,5-18 cm
zbarvení: hnědé a šedé

znaky: samice méně výrazná,
tlustý kratší zobák,
různé odstíny hnědé,
šedý krk

výskyt: listnaté lesy, parky,
zahrady

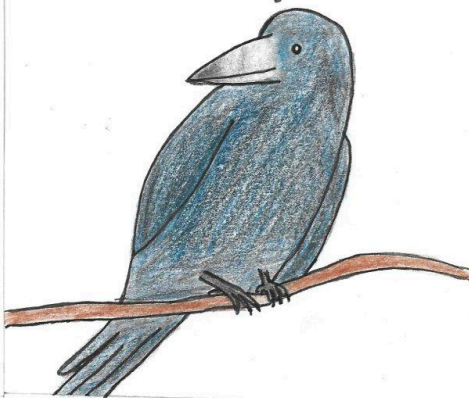
hnízdění: duben - červen

potrava: semena

zajímavosti:

- jeho zobák dokáže vytvořit
sílu až 500N, pomocí
které rozlouskne
i tvrdší semena

Havran polní

Peří havrana je černé, na slunci
má však odlesk modré. Mladí
ptáci mají ještě opeřený
zobák.

velikost: 45-47 cm

zbarvení: černé, lehce do modra

znaky: velmi dlouhý a tlustý
zobák je světle šedý,
zakončen černě; černé
peří s odleskem modré

výskyt: lesy, parky, louky

hnízdění: březen - červen

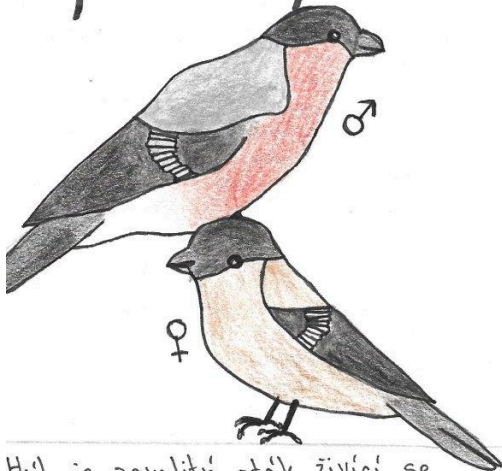
potrava: všežravec, častěji
rostlinná strava

zajímavosti:

- na začátku končetin
opeření, tzv. „kalhotky“
- mladí havrani mají ze
začátku života opeřený
i zobák

Hýl obecný

5

Hýl je zavalitý pták živící se semeny. Když tvoří hejna, objevují se v nich i jiné druhy hýlí.

velikost: 17-19 cm

zbarvení: červené či hnědé s černou

znaky: samec břicho červené, šedá záda, černá křídla a hlava, samice hnědá

výskyt: lesy, parky, zahrady

hnízdění: duben - červenec

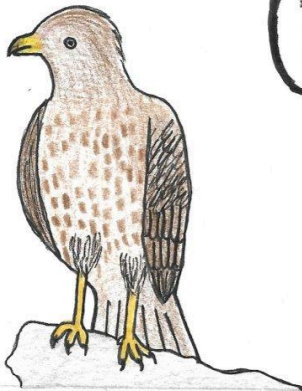
potrava: semena

zajímavosti:

- mladí ptáci nemají černý týl hlavy
- bývá v hejnech s jinými druhy hýlí

Káně lesní

6

kroužení při lovu

V ČR je tento druh nejčastějším dravcem. Má velmi ostrý zrak, který poté využívá k lovu.

velikost: 40-57 cm

zbarvení: hnědé a bílé

znaky: po celém těle hnědé a bílé skvrny, silný, zahnutý zobák, široký ocas

výskyt: lesy, louky

hnízdění: duben - květen

potrava: savci, obratlovci, obojživelníci

zajímavosti:

- při lovu krouží nad loukou dokud nezahledne pohyb potravy
- poté zabíjí dolů, usmrtí ji a sežere
- jeho oko je 8x citlivější než oko lidské

Konipas bílý

Konipas při zpěvu neúnavně kybe ocasem nahoru a dolů. Svým černobílým zbarvením na sebe upoutává pozornost.

velikost: 16,5 - 19 cm

zbarvení: černé, bílé a šedé

znaky: břicho bílé, záda šedá, černá hrud', hlava s bílými kci, křídla u samce černobílá, u samice hnědá

vyškyt: města, zahrady

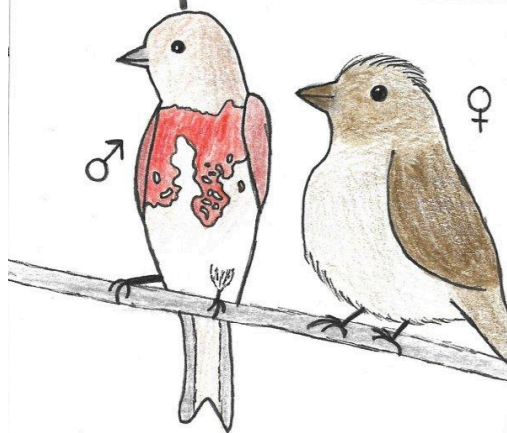
hnízdění: únor - březen

potrava: živočišná strava, hmyz

zajímavosti:

- při zpěvu stále kybe očáskem nahoru a dolů
- dožívá se 12 let

Konopka obecná

Samec s rudě kropenatou hrudí a tmavě hnědá samice se udržují ve velmi pevných párech.

velikost: 13 cm

zbarvení: tmavě či světle hnědé, červeně kropenaté břicho (samec)

znaky: samec je hnědý s rudě kropenatým břichem, samice tmavě hnědá, menší

vyškyt: zahrady

hnízdění: duben - srpen

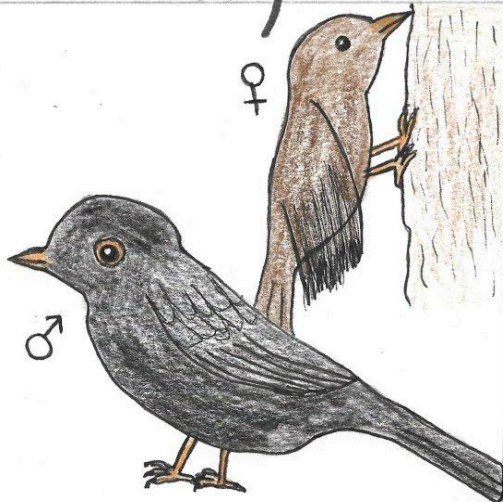
potrava: semena, výjimečně hmyz

zajímavosti:

- bývá ve velmi pevných párech
- vyhledává prostředí s hustými keři

Kos černý

9

Díky černému peří a oranžovému zobáku kosa jen tak nepřehlédnete. Zároveň se připomíná melodickým zpěvem.

velikost: 23-29 cm

zbarvení: černé či hnědé

znaky: samec černý, má oranžový zobák a kruh kolem oka, samice čistě hnědá se žlutým zobákem

výskyt: lesy, města, parky

hnízdění: duben - červenec

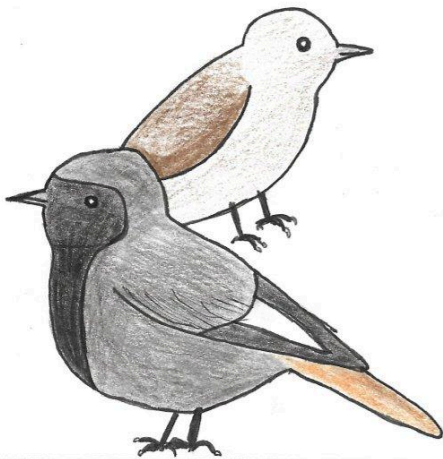
potrava: hmyz, žížaly

zajímavosti:

- uzpůsobil se na život poblíž lidí
- melodický zpěv

Rehek domácí

10

V ČR je nyní tento ptáček běžný, a proto šedě zbarveného ptáka s oranžovým ocasem potkáte i ve městech

velikost: 14-15 cm

zbarvení: šedě, černé a oranžové

znaky: samec šedý s černou hrudí a obličejem, oranžový ocas, samice jen hnědá

výskyt: města, zahrady, skály

hnízdění: 2x/rok

potrava: hmyz, bezobratlí

zajímavosti:

- v letu vynikne oranžový ocas
- aktivně se pohybující ptáček
- vyhledává prostředí se skalami, kameny a keři

Strakapoud velký ⁴¹

Černobílý strakapoud je v ČR nejběžnějším šplhavcem. Jeho nejtýpictějším ekosystémem jsou lesy.

velikost: 22-23cm

Zbarvení: černé, bílé, červené

znaky: samec i samice jsou posety černými a bílými skvrnami, samec má červený hřbet

vyškyt: lesy, starší stromy

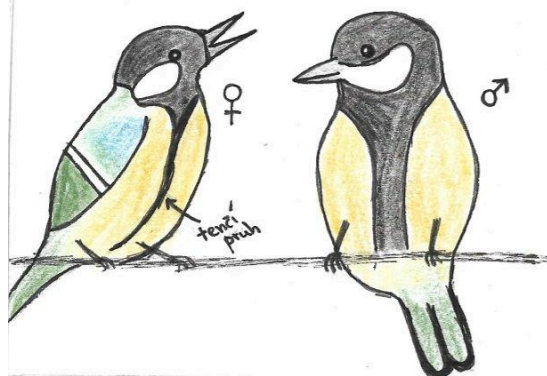
hnízdění: duben-srpen

potrava: všežravec

Zajímavosti:

- často klove do starých stromů, aby mohl sezrat hmyz uvnitř
- v ČR nejběžnější šplhavec

Sýkora koňadra ⁴²

Je největším druhem z rodu sýkorek a nejběžnějším ptákem v České republice.

velikost: 13,5-15cm

Zbarvení: žluté, zelené, černé

znaky: na žlutém břiše má černý pruh (u samce silnější), křídla šedá, záda zelená, hlava černá s bílými líčemi

vyškyt: lesy, zahrady města

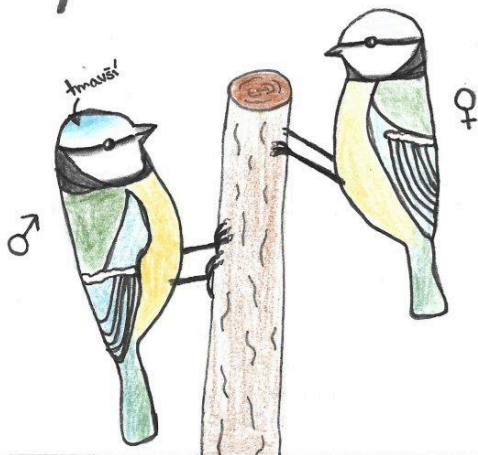
hnízdění: duben-červenec

potrava: semena, hmyz

Zajímavosti:

- největší z druhu sýkorek
- hnízda si staví z mechů, lišejníků, někdy použije i stébla trávy či její kořínky

Sýkora modřinka ⁴⁸

Malinká sýkora s modrou hlavičkou je velmi aktivním ptákem. Často ji zhlédnete ve skoku.

velikost: 11-13 cm

zbarvení: žluté, modré, bílé

znaky: žluté břicho, zelená záda, modrá křídla, bílá hlava s modrým vrcholem

vyskyt: les, zahrada

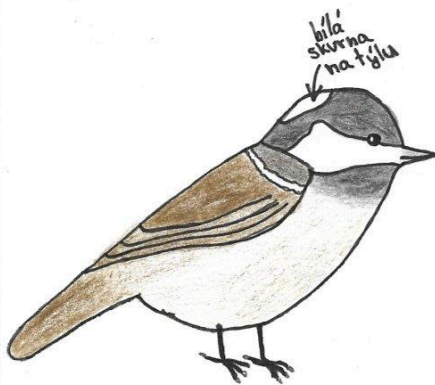
hnízdění: duben - červenec

potrava: hmyz, semena

Zajímavosti:

- samice o něco matnější než samec
- často skáče

Sýkora uhelníček ⁴⁹

Typická bílá skvrna na týlu odlišuje sýkoru uhelníček od ostatních. Dnes je v ČR více běžná v nížinách.

velikost: 10-11,5 cm

zbarvení: hnědé, černé, bílé

znaky: hnědé tělo, černá hlava s bílými líci a týlem, samec a samice se nerozlišují

vyskyt: lesy, parky, zahrady, nížiny

hnízdění: květen - červen

potrava: hmyz, semena

Zajímavosti:

- malinký zobák
- v ČR ji naleznete skoro ve všech nížinách či v lesích

Vlaštovka obecná¹⁵

Podle zahnutých křídel a vidlicovitého ocasu nelze zaměnit za jiný druh ptáka.

velikost: 17-21 cm

zbarvení: černé, bílé, červené

znaky: černá záda a hlava,
bílé břicho, červený
obličej, křídla zahnutá
dozadu, vidlicovitý ocas

výskyt: vesnice

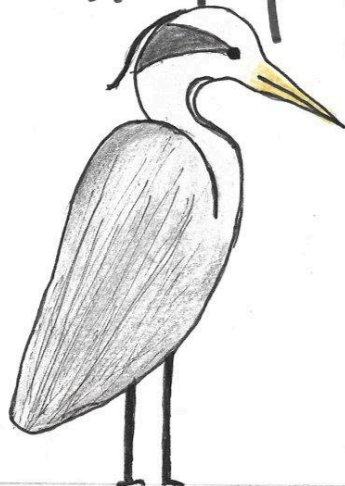
hnízdění: květen - srpen

potrava: hmyz

zajímavosti:

- staví si hnízda pod střechami domů
- na zimu odletá do Afriky
- někdy snáší vejce i do hnízd jiných vlaštovek

Volavka popelavá¹⁶

Díky dlouhým nohám se volavka může brodit i hlubšími rybníky a hledat zde potravu (ryby).

velikost: 84-102 cm

zbarvení: šedé, černé, bílé

znaky: dlouhé nohy, šedé perí,
bílá a černá hlava,
vlnovitá chocholka

výskyt: blízko vod, louky

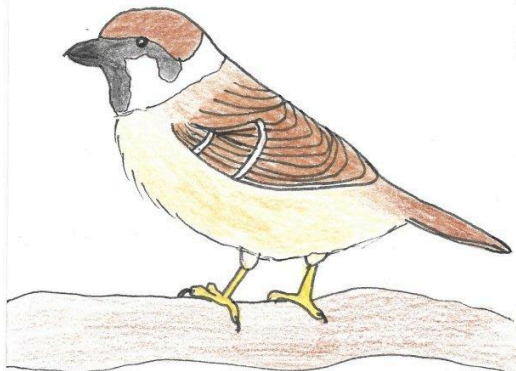
hnízdění: únor - srpen

potrava: ryby, obojživelníci, bezobratlí

zajímavosti:

- potravu polyká vcelku, v případě, že potravu je příliš velká, vyvrhne ji a znovu spolýká

Vrabc polní

Nožloutlý vrabec polní je lehce zaměnitelný s vrabcem domácím. Tento druh však ve městech tak často nenajdete.

velikost: 12,5-14 cm

zbarvení: hnědé, černé, bílé

znaky: hnědé a nažloutlé peří,
černý zobák a líce, hnědý
těl, bíle oddělen od zbytku
hlavy, tlustý zobák

vyskyt: zahrady, parky

hnízdění: duben - červenec

potrava: semena

Zajímavosti:

- narodil od vrabce domácího nemá šedou čepičku, líce má tmavší a peří nažloutlé
- velmi běžný, avšak počet jedinců významně ubývá
- vyhledává otevřené krajiny s křovinami a lesíky

Závěry

Ve své práci jsem pozorovala druhy ptáků, které se dají pozorovat a vyskytují se na území CHKO Brdy a vesnice Planiny.

Mými cíli bylo zjistit a zaznamenat, které pozorovatelné druhy se na tomto území vyskytují, vyfotografovat každý zaznamenaný druh a poznamenat si jeho znaky v chování a vzhledu a vytvořit atlas zdejších druhů v podobě informačních kartiček.

Kartičky vycházejí právě z mého pozorování. Dobře shrnují moji práci a ukazují výsledky mého pozorování. Každá kartička obsahuje obrázek kreslený podle fotografií focených v terénu, základní informace o chování a vzhledu daného druhu a zajímavosti, které ho také vystihují, ale mohou i překvapit. Vytištěné kartičky a budou přiložena k profilové práci, a poté vystavena na návsi vesnice Planiny pro zájemce.

Dohromady jsem zaznamenala a určila 17 druhů ptáků. To souhlasí s mojí předchozí představou a mnou určeným rozsahem. Nalezla jsem zde druhy běžné, které můžeme vidět skoro v každém prostředí, ale také takové, jaké jsou trochu vzácnější a nelze je jen tak vidět. V informačních kartičkách jsem se snažila ukázat jedinečnost a krásu těchto druhů a upozornit na jejich zajímavosti. Tím chci rozšířit vědění o těchto druzích, protože si myslím, že je důležité o nich vědět, abychom se jim mohli věnovat a chránit je.

Z hlediska fotografií moje výsledky předčily má očekávání. Původně jsem myslela, že tato část práce bude složitější a bude těžší zachytit pozorované druhy v pozici, která by nějakým způsobem zachytila jejich typické chování a znaky. Výsledné vybrané fotografie jsou přiloženy do části *Přílohy - fotogalerie*.

Všechny cíle se mi tedy podařilo splnit.

Literatura a zdroje

LANG, Angelika. *Ptáci*. Praha: Svojtka, 2013. ISBN 978-80-256-1058-9.

GUTJAHR, Axel, SMRČKOVÁ, Lea (ed.). *Ptáci na zahradě*. Praha: Euromedia Group, 2020. ISBN 978-80-7617-954-7.

KHAN, Sarah. *Ptáci*. Praha: Slovart, 2009. ISBN 978-80-7391-239-0.

MARKOWSKI, Dominik. *Atlas ptáků: 250 evropských druhů*. Ostrava: Bookmedia, 2019. ISBN 978-80-88213-71-0.

Google Earth. Online. 2001, 22.února 2024. [cit. 2025-01-05].

Příroda - zahrada. Online. 2013. Dostupné z: <https://priroda-zahrada.cz/>. [cit. 2025-01-05].

Wikipedie. Online. 2001. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Hlavn%C3%AD_strana. [cit. 2025-01-05].

Aplikace:

BirdNET.cz

Hlasy ptáků (Petr Kletečka)

Hlasy ptáků Evropy

Přílohy

Záměr profilové práce 2023/2024 | nižší stupeň gymnázia

odevzdáno: 12/17/2023

Třída:	Pí
Jméno a příjmení:	Žofie Krommelová
Vedoucí práce:	Anežka Koutníková
Odborný konzultant:	Zatím žádný
Téma práce:	Pozorování ptáků v Brdech

Pozorování ptáků v Brdech (Žofie Krommelová)

Vedoucí práce: Anežka Koutníková

Téma a cíle práce:

Chtěla bych pozorovat ptáky v Brdech, přesněji u vesnice Planiny (obec, Hvoždany). Mám

v plánu sledovat jaké druhy se zde vyskytují. Mým cílem bude vypořizovat, jak se

jednotlivé druhy vyskytují v průběhu různých ročních období (porovnání zimy a léta...) a v

různých ekosystémech (porovnání lesa a vesnice). Na základě těchto pozorování bych

chtěla vypracovat atlas ptáků v Brdech, kde bych znázornila výsledky z již zmiňovaných

pozorování. Nejspíše do atlasu vložím vlastní nákresy ptáků, kde bych znázornila jejich

typické znaky, které vypořizují.

Metody práce:

Nejdříve pomocí dalekohledu vypořizují, jaké ptáky zde uvidím. Poté si potřebné

informace zaznamenám a nakreslím znaky, které u ptáků najdu. Vypořizují, v jakých

ročních obdobích se zde dají vypořizovat, a kdy naopak ne, a porovnám rozdíly mezi

lesem a vesnicí Planiny.

Poté všechny pozorování zpracuji, a napíši profilovou práci.

Výstupy:

1. vlastnoručně vyrobený atlas ptáků v Brdech
2. 8x pozorování s jednotlivými složkami

Minimální rozsah:

Během roku provedu dohromady minimálně 8 pozorování, a vyrobím 1 atlas ptáků v Brdech.

Orientační časový harmonogram:

leden - říjen: proběhne 8 pozorování, pozorovat budu vždy 2 po sobě jdoucí dny

září - říjen: práce na atlasu ptáků v Brdech

říjen - listopad: kompletování a konzultace profilové práce, sepisování závěrů pozorování

Tabulky pozorování

prosinec 2023

Středa 27.12.2023 (13:20 - 14:15)

	počet jedinců	místo	znaky	počasí
Sýkora koňadra	10 (častěji v hejnech)	zahrada	zelená záda, žluté břicho, černá hlavička, bílé kruhy kolem očí, ocas šedý, na přelomu ocasu a zad černé šipečky	docela zima, už skoro zapadá slunce, ale pořád svítí
Brhlík obecný	2 (spíše sami nebo v párech)	zahrada	podlouhlé tělíčko, záda modrošedá, jinak oranžový, dlouhý šedý a docela úzký zobák, přes oči černá páska, veliký	docela zima, už skoro zapadá slunce, ale pořád svítí
Sýkora modřinka	3 (menší hejna)	zahrada	drobné tělo, malinká modrá hlavička, zbarvení světle blankytně modré nebo bílé	docela zima, už skoro zapadá slunce, ale pořád svítí

Čtvrtek 28.12.2023 (9:00 - 9:30)

	počet jedinců	pohlaví	místo pozorování	znaky	počasí
Sýkora modřinka	1	samice	zahrada	světle modrá hlavička, drobné tělo, modrá křídla	zataženo, zima, sníh, mlha
Sýkora koňadra	1	samice	zahrada	černá hlava, na břicho tenký černý pruh, žluto zelené tělíčko	zataženo, zima, sníh, mlha
Brhlík lesní	1	<i>nelze určit</i>	zahrada	podlouhlé tělo, oranžové břicho, šedo modrá záda, černá páska přes oko	zataženo, zima, sníh, mlha
Havran polní	1	<i>nelze určit</i>	louka, les	černé peří, lehce do modra, černý zobák s šedým kořenem, mohutný	zataženo, zima, sníh, mlha
Vrabc domácí	3	samice	zahrada	tlustý zobák, hnědé strakaté zbarvení, černé pruhy na zádech	zataženo, zima, sníh, mlha

únor 2024

Neděle 4.2.2024 (9:45 - 10:30)

	průměrný počet	pohlaví	místo pozorování	jedinec / skupina	počasí při výskytu
Strakapoud velký	2	2x samec	vrchol koruny starého ořechu	většinou sám, ojediněle po menších skupinách	lehčí vítr, zima, zataženo

Pondělí 5.2.2024 (9:45 - 10:05)

	průměrný počet	místo pozorování	pohlaví	jedinec / skupina	počasí při výskytu
Sýkora koňadra	2	krmítko na zahradě (plné slunečnicových semínek)	oboje	menší skupiny po 2-5	větší vítr, zima, zataženo
Brhlík lesní	1	zahrada, starší stromy	<i>nelze určit</i>	jedinec, příp. pár	slunečno

Úterý 6.2.2024 (8:40 - 9:15)

	průměrný počet	místo pozorování	pohlaví	jedinec / skupina	počasí při pozorování
Sýkora koňadra	cca 2	krmítko na zahradě	samec i samice	menší skupiny po 2-3 nebo více	velký vítr (znemožňuje lehce létat)

Středa 7.2.2024 (12:35 - 13:00)

	průměrný počet	místo pozorování	pohlaví	jedinec / skupina	počasí při pozorování	znaky
Čížek lesní	5-10	louka	2x samec, 1x samice	velké skupiny najednou až 10	zataženo, bezvětří, provlhlá půda po dešti	žlutozelené zbarvení, tmavé fleky na těle, malý
Dlask tlustozobý	1-2	zahrada	2x samec	spíše jedinec nebo pár	– II –	tlustý zobák, oranžovo béžové zbarvení, šedý flek na zádech
Sýkora koňadra	7	zahrada, louka, les, pole (velmi přizpůsobiví)	5x samec 2x samice	velká hejna	– II –	zelená záda, žluté břicho, černá hlavička, bílé líce, ocas šedý, na přelomu ocasu a zad černé šipečky
Káně lesní	1-2	pole, louky a lesy	1x samec 1x samice	většinou se zdržuje v párech, nebo jen jako jedinec	zataženo, bezvětří, provlhlá půda po dešti (menší šance na potravu)	při lovu potravy krouží nad daným místem, pak zamíří přímo dolů a sežere ji

Čtvrtek 8.2.2024 (12:45 - 14:00)

	prům. počet	místo	pohlaví	znaky	počasí
Volavka popelavá	1	louka	<i>nelze určit</i>	popelavě šedé zbarvení, na hlavě vlnovitá stuha	docela zima, déšť
Sýkora modřinka	3-5	zahrada	2x samec 1x samice	světle modrá hlavička, drobné tělo, modrá křídla	docela zima, déšť
Sýkora koňadra	9	zahrada	6x samice 3 x samec	černá hlava, na břicho tenký černý pruh, žluto zelené tělíčko	docela zima, déšť
Sýkora uhelníček	2	zahrada	<i>nelze určit</i>	šedé zbarvení, černá hlavička	docela zima, déšť

Pátek 9.2.2024 (8:55 - 17:00)

	průměrný počet	místo pozorování	pohlaví	jedinec / skupina	počasí při pozorování
Sýkora modřinka	až 15	zahrada	samců menší převaha, většinou polovina samců i samic	většinou velké skupiny	?
Sýkora uhelniček	2-4	zahrada	<i>nelze určit</i>	menší skupinky	?
Káně lesní	1	pole, louky a lesy	<i>nelze určit</i>	většinou se zdržuje v párech, nebo jen jako jedinec	Větší deště, podmáčená půda, silný vítr
Hýl obecný	1	zahrada	samec	obrovské tělo, jasně červené břicho, šedá záda, černá hlava	?

Neděle 10.2.2024 (10:00 - 10:45)

	průměrný počet	místo pozorování	pohlaví	jedinec / skupina	počasí při pozorování
Sýkora koňadra	10	zahrada	samci, pár samiček	velké skupiny	zataženo, mírnější zima
Strakapoud velký	1	starý ořech	samec	vždy jedinec	teple, zataženo

březen 2024

Neděle 10.3.2024

	počet	pohlaví	znaky	místo
Sýkora koňadra	10	8x samec 2x samice	černá hlava, na břicho tenký černý pruh, žluto zelené tělíčko	zahrada
Konipas bílý	1	samec	podlouhlá hlavička a zobák, černé a bílé zbarvení, pohyb ocasem nahoru a dolů, hlasitý zpěv	zahrada, střecha domu
Strakapoud velký	1	samec	černé a bílé skvrny, červený týl, dlouhý silný zobák	zahrada

duben 2024

Neděle 14.4.2024

	průměrný počet	místo pozorování	pohlaví	jedinec / skupina	počasí při pozorování
Kos černý	1	louka poblíž lesa	samec	jedinec nebo se samičkou	oblačno, slunce, 19°C
Vlaštovka obecná	2	louka	<i>nelze určit</i>	udržuje se v párech nebo hejnech	oblačno, slunce, 19°C
Rehek domácí	1-7	zahrada, louka, les	samec	vždy jedinec	oblačno, slunce, 19°C
Vrabc polní	3	zahrada	samec	většinou v menších skupinách	oblačno, slunce, 19°C

červenec 2024

Sobota 20.7.2024

	průměrný počet	místo pozorování	pohlaví	jedinec / skupina	počasí při pozorování
Hýl obecný	3	louka, třešeň	samice	menší skupinky	velké vedro, slunce, obloha bez mraků
Neznámý druh ???	1	les (bříza, borovice, dub)	<i>nelze určit</i>	samostatně nebo v páru	velké vedro, slunce, obloha bez mraků
Vlaštovka obecná	5	vesnice, el. dráty	samci i samice	v hejnech 10-20	velké vedro, slunce, obloha bez mraků
Havran polní	1-2	les	samec	pár	slunečno, lehce zataženo, cca 28°C

21.7.2024 (10:00 - 12:30)

	počet	místo	pohlaví	počasí
Sojka lesní	1	les	<i>nelze určit</i>	zataženo, vcelku teplo
Červenka obecná	1	les	spíše samec	zataženo, vcelku teplo

Srpen 2024

Neděle 21.8.

	počet	místo	samec/ samice	zajímavosti	počasí
Vlaštovka obecná	20	louka, vesnice	obje pohlaví	špičatý vidlicovitý ocas	slunečno, lehký vítr, oblačno
Konopka obecná	1	vesnice	nelze určit	Tmavě šedý zobák, světle hnědé peří, ocas ve tvaru jako vlaštovka Bílé břicho s červenými fleky, velmi vzácný výskyt na Planinách	slunečno, lehký vítr, oblačno

Mapy

Na této fotografii jsou zobrazena všechna místa na kterých probíhala moje pozorování. Žlutou barvou jsou označeny louky, modrou pozorovaná část lesa, černou vesnice a bíle je ohraničena zahrada.

Následující mapy s přírodní strukturou jsou od [Google Earth](#), mapy druhého typu jsou od webu [Mapy.cz](#).

Na těchto fotografiích je zobrazena vesnice Planiny, na které probíhala většina mého pozorování a mé celkové práce.

Na této fotografii je výstřižek z té části vesnice, kde se nahčází zahrada, kde se uskutečnila velká většina mého pozorování. Je to zahrada u chalupy č.5. Na fotografii je vlevo dole. Tento pozemek začíná u chalupy č.5, a patří k němu celý prostor pod ní až po cestu zobrazenou dole. Ohraničuje to také chalupa č.6 napravo. Tato zahrada má rozlohu 333,27 m².

Zde jsou vyobrazeny louky, které byly také součástí pozorování (na levé fotografii bílé plochy, na pravé světle zelené plochy). Na úvodní fotografii mají žlutou barvu.

Toto bylo území, na kterém probíhala část pozorování uskutečněná v lese. Pohybovala jsem se spíše na kraji lesa, na pravé fotografii ohraničeno modře.

Fotogalerie

Obr.1: Brhlík lesní

Obr.2: Čížek lesní

Obr.3: Dlask tlustozobý

Obr.4: Havran polní

Obr.5: Hyl obecný

Obr.6: Káně lesní v letu

Obr.7: Konipas bílý

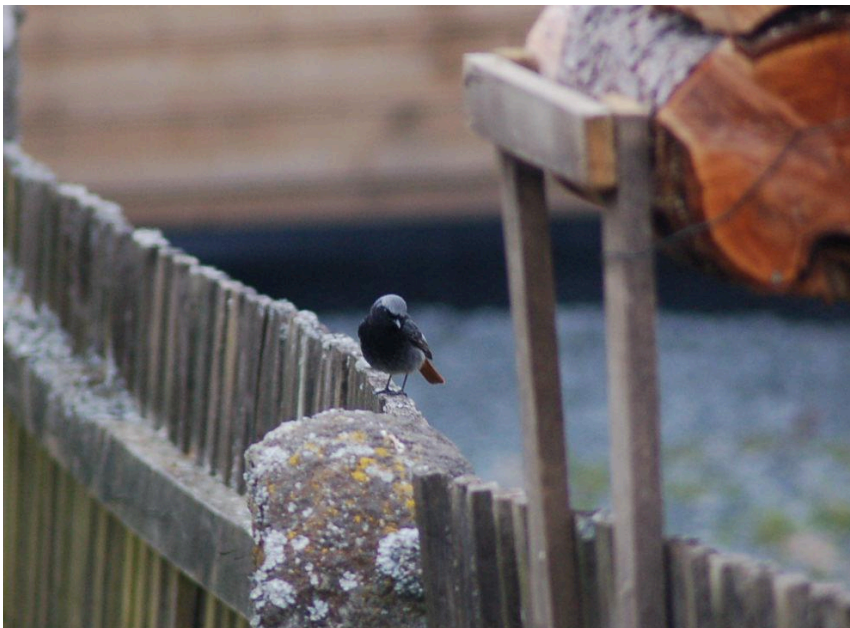
Obr.8: Konopka obecná

Obr.9: Kos černý

Obr.10: Dva kosi se perou (u jedince napravo lze vidět lehce bílé peří)

Obr.11: Rehek domácí (samec)

Obr.12: Rehek domácí (samice)

Obr.13: Rehek domácí v letu

Obr.14: Strakapoud velký (samec)

Obr.15: Strakapoud velký (samice)

Obr.16: Sýkora koňadra (samice nalevo, samec napravo)

Obr.17: Sýkora modřinka

Obr.18: Sýkora uhelníček

Obr.19: Vlaštovka obecná (hejno)

Obr.20: Vrabc domácí